

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Ryszard

Nazwisko: Białowski

Miejsce urodzenia: Komarów Osada

Data urodzenia: 17-08-1957

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Maria

Znany/a też jako: Ryszard Jacek Białowski

urodzony/a 17- 08-1957 Komarów

Imiona rodziców: Stanisław Maria

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Ryszard Białowolski 28.07.1986 został zarejestrowany przez pion VI RUSW Tomaszów Lubelski pod nr rej. 11985, jako „osoba” do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Parapet” (nr rej. 11259). Pion VI RUSW Tomaszów Lubelski wszczął SOR „Parapet” 21.11.1985, „na fakt kolportażu ulotek o treści antywyborczej w dniach 6, 7, 8.10.1985 w miejscowościach Krynice, Dąbrowa Krynicka i Dzierążnia”. Powodem objęcia R. Białowolskiego rozpracowaniem było podejrzenie, iż to on kolportował wspomniane ulotki „na terenie gm. Krynice”, co potwierdzono następnie „w toku realizacji przedsięwzięć operacyjnych”. Jak ustalono, miał on możliwość kolportażu z uwagi na zatrudnienie w charakterze kierowcy w OSM Komarów, gdzie „jeździł na trasie obejmującej miejscowości, w których rozrzucono ulotki”. Ponadto, według informacji posiadanych przez SB, Ryszard Białowolski utrzymywał kontakty „z ekstremalnymi działaczami >Solidarności< rejonu Komarów”, a jego działalność mogła być „inspirowana” przez jednego z „figurantów” SOR „Pogorzelcy” (nr rej. 8827). W związku z tym zdecydowano o włączeniu SOR „Parapet” do prowadzonego równoległe SOR „Pogorzelcy”, aby już w ramach tej drugiej sprawy „pogłębić rozpoznanie i formy działania figurantów oraz dokumentować procesowo fakty wrogiej działalności ob. Białowolskiego Ryszarda” (wniosek o włączenie sprawy operacyjnego rozpracowania krypt. „Parapet” nr ewid. 11259 do sprawy operacyjnego rozpracowania krypt. „Pogorzelcy” nr ewid. 8827, sporządzony 14.09.1987 przez funkcjonariusza pionu VI RUSW Tomaszów Lubelski). Dnia 08.10.1987 sprawę krypt. „Parapet” formalnie włączono do rozpracowania krypt. „Pogorzelcy”, zaś 12.10.1987 Ryszarda Białowolskiego zarejestrowano pod nr rej. 13517 jako „figuranta” tej sprawy. W zachowanej dokumentacji SOR „Pogorzelcy”, zarchiwizowanej pod sygn. 2387/II, znajdują się tylko pojedyncze dokumenty z SOR „Parapet”, w tym „Kwestionariusz osoby rozpracowywanej - sprawdzanej”, dotyczący R. Białowolskiego, który założono w związku z zarejestrowaniem go do sprawy krypt. „Parapet”, a następnie uzupełniano w ramach sprawy „Pogorzelcy”.

Dokumenty z SOR „Parapet” (nr rej. 11259), w tym dotyczące R. Białowolskiego (nr rej. 11985), włączono do SOR „Pogorzelcy” (nr rej. 8827). Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych oraz akt SOR „Pogorzelcy” o sygn. IPN Lu 077/829 (2387/II).

Akta Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia / Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Pogorzelcy” (nr rej. 8827), prowadzonej przez pion IV/VI RUSW Tomaszów Lubelski w okresie 09.02.1984 - 21.09.1989. Do materiałów tych włączono dokumenty (także wcześniejsze chronologicznie), odnoszące się do innych spraw, m.in. SOS krypt. „Szatnia” (nr rej. 7556), SOS krypt. „Pozostali” (nr rej. 8114), SOR krypt. „Nietoperz” (nr rej. 9453), SOR krypt. „Parapet” (nr rej. 11259), prowadzonych przez Wydziały IV i VI WUSW Zamość, pion: IV, V i VI RUSW Tomaszów Lubelski. Wszystkie sprawy dotyczyły „działalności noszącej znamiona działalności antypaństwowej na bazie struktur b. >S[olidarności]< RI [Rolników Indywidualnych]”. Ryszard Białowolski został zarejestrowany jako „osoba” do SOR „Pogorzelcy” dnia 12.10.1987, pod nr 13517. Wcześniej objęty był rozpracowaniem w ramach wspomnianej sprawy krypt. „Parapet”, którą w październiku 1987 włączono do SOR „Pogorzelcy”, z zamiarem dalszego „rozpoznania” działalności jej „figurantów”, w tym R. Białowolskiego oraz procesowego „dokumentowania” wykrytych faktów jego „wrogiej działalności” (wniosek o włączenie SOR „Parapet” do SOR „Pogorzelcy” z 14.09.1987). W „Kwestionariuszu osoby rozpracowywanej - sprawdzanej”, dotyczącym Ryszarda Białowolskiego, jako „wynik rozpracowania” wpisano: „działacz nieformalnych struktur >S[olidarności]< RI, kolporter biuletynów i ulotek”. Ponadto w analizie SOR „Pogorzelcy” z 20.09.1989 (lub 20.08.1989) podsumowano efekty „pracy operacyjnej”, w wyniku której potwierdzono, że „na terenie gmin Komarów i Tyszowce” istnieje grupa posiadająca „znamiona nieformalnej struktury opozycji politycznej”, zaś „w toku intensywnego rozpracowania ustalono skład personalny grupy oraz określono zakres działania i stopień zaangażowania poszczególnych jej członków”. Ryszarda Białowolskiego wymieniono wśród osób stanowiących „trzon grupy”. Prowadzenie SOR „Pogorzelcy” zakończono w związku z „legalizacją” NSZZ „Solidarność” RI (wniosek o zakończenie z 20.09.1989). W dniu 30.09.1989 materiały sprawy złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 2387/II. Dokumentację częściowo zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 7/89 z dnia 30.10.1989 (wybrakowano kilka tomów akt).

Akta o sygn. IPN Lu 077/829 (2387/II) oraz zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta Sprawy Obiektowej krypt. „Plebiscyt” (nr rej. 13571), prowadzonej w okresie 09.11.1987 - 23.08.1988 przez pion III RUSW Tomaszów Lubelski, w celu „koordynacji działań” Służby Bezpieczeństwa tomaszowskiego RUSW, związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem referendum w dniu 29.11.1987. Ryszarda Białowolskiego wymieniono w „Planie działań operacyjnych, neutralizujących i represyjnych w odniesieniu do figurantów spraw operacyjnego rozpracowania krypt. >Kret< nr ewid. 9797 i >Pogorzelcy< nr ewid. 8827”, sporządzonym 07.11.1987 w RUSW Tomaszów Lubelski. Zaliczono go do „grupy komarowskiej”, która, jak wynikało z „rozpoznania operacyjnego” SB, prowadziła wtedy „aktywniejszą działalność opozycyjną”. Wskazano go również wśród osób, u których należało przeprowadzić przeszukania po potwierdzeniu informacji o posiadaniu przez nie „nielegalnej literatury”.

Akta o sygn. IPN Lu 0122/29 (65/IV).

„Ocena realizacji zadań operacyjnych w 1987 roku, wynikających z rocznego planu pracy Służby Bezpieczeństwa Rejonowego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Tomaszowie Lubelskim”, datowana na 02.12.1987. Znajdują się tu dwie wzmianki dotyczące Ryszarda Białowolskiego. We fragmencie opisującym „fakty negatywnego oddziaływania ze strony przeciwnika politycznego” w związku z referendum zaplanowanym na 29.11.1987 podano m.in., że „funkcjonariusze PMO w Komarowie zaskoczyli” R. Białowolskiego (oraz jego brata) podczas „zdejmowania flag stanowiących wystrój lokalu wyborczego, mieszczącego się w budynku Szkoły Podstawowej w Komarowie Osadzie”. Odnotowano przy tym, że „sprawcy zbiegli”, pozostawiając zdjęte flagi „w stanie nienaruszonym”. Ponadto w części odnoszącej się do „pracy operacyjnej” pionu VI RUSW Tomaszów Lubelski omówiono wyniki „rozpoznania operacyjnego grupy komarowskiej”, według którego „zaktywizowała ona swoją działalność”, zaś „braci Białowolskich” zaliczono do „trzonu” tej nieformalnej struktury.

Akta o sygn. IPN Lu 0335/36 (298/36).

Akta Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia krypt. „Pozostali” (nr rej. 8114), prowadzonej w okresie 18.06.1983 - 24.06.1988 przez Wydział IV, a następnie Wydział VI KW MOWUSW Zamość. Sprawę wszczęto z uwagi na „destrukcyjne oddziaływanie”, mające miejsce w gminie Komarów ze strony grupy „byłych działaczy NSZZ RI >S[olidarność]<”, których „działalność o charakterze antypaństwowym” miała nasilić się w związku z pielgrzymką Jana Pawła II do Polski. Ryszard Białowolski został wymieniony w „Wyciągu z aktualizacji planu przedsięwzięć neutralizujących i dyscyplinujących w stosunku do figurantów sprawy operacyjnego rozpracowania krypt. >Pogorzelnicy< nr ew. 8827” z 01.03.1988, potwierdzonym „za zgodność” przez funkcjonariusza Wydziału VI WUSW Zamość. Dokonano tu „podziału działaczy i sympatyków opozycji politycznej w gm. Komarów i Tyszowce na 3 kategorie”. Jedną z nich stanowiły „osoby bezpośrednio uczestniczące w prowadzeniu wrożej działalności na polecenie przywódców i inspiratorów”. Do tej grupy zaliczono m.in. R. Białowolskiego. W zestawieniu podano jego dane osobowe, wykształcenie, zawód oraz miejsce zamieszkania (Komarów).

Akta o sygn. IPN Lu 077/347 (1777/II).